

Fødevarestyrelsen

FØDEVARESTYRELSEN

31.10.2012

J.nr.: 2012-15-2301-01051/KISE

Notat om høringssvar i forbindelse med udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden har været i offentlig høring i perioden fra den 18. september 2012 til den 9. oktober 2012.

I det følgende angives et resumé af de indkomne høringssvar. Bemærkningerne til høringssvarene er anført med kursiv.

Der er modtaget høringssvar fra:

1. Politiforbundet
2. Advokatrådet
3. Fødevarerministeriets Klagecenter
4. Det Veterinære Sundhedsråd
5. Forbrugerrådet
6. Dyreværnsrådet
7. DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, Århus Universitet
8. Dyreværns-Organisationernes Samarbejds-Organisation (DOSO)
9. Hestens Værn
10. Dyrenes Hjælpekomité FREJA
11. Det Dyreetiske Råd
12. Danmarks Tekniske Universitet, DTU
13. Dyrenes Beskyttelse
14. Forsøgsdyrenes Værn
15. Landbrug & Fødevarer

Af de ovenfor nævnte har Politiforbundet, Advokatrådet, Fødevarerministeriets Klagecenter, Forbrugerrådet og DTU anført, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

1. Generelle bemærkninger

Der er i høringssvarene bred tilslutning til forslaget om at ophæve den nugældende bestemmelse i lovens § 2, stk. 2 af de i lovforslaget anførte grunde. DCA, Århus Universitet oplyser desuden i centerets hø-

ringssvar, at der siden udtalelsen fra Dyreværnsrådet i 2007 er kommet mere litteratur på området, og at denne litteratur bestyrker argumentationen i Dyreværnsrådets udtalelse og sandsynliggør, at graden, hvormed et foster kan føle smerte og lide inde i livmoderen, har været overvurderet.

Samtidig anføres det af flere høringsparter, at det i forbindelse med ophævelse af bestemmelsen i den nugældende § 2, stk. 2 i loven bør overvejes, om der er behov for at fastsætte regler for håndtering af fostre i forbindelse med nødslugtning, hvor moderdyret aflives på bedriften, eller hvis moderdyret er blevet transporteret til slagteri med henblik på slagtning, jf. lovens § 2, stk. 1.

Fødevarerministeriet har som en konsekvens af hørings svarene i lovforslaget indføjet et forslag om, at der indsættes en ny bestemmelse som § 2, stk. 3, i henhold til hvilken Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan fastsætte nærmere regler om håndtering af fostre i forbindelse med nødslugtning, hvor moderdyret aflives på bedriften, eller hvis moderdyret er blevet transporteret til slagteri med henblik på slagtning. Fødevarerministeriet vurderer således, at der med ophævelsen af den nuværende bestemmelse i lovens § 2, stk. 2, om særskilt aflivning af fosteret, kan være behov for at fastsætte regler om, hvorledes fostre skal håndteres i forbindelse med slagtning af højdrægtige dyr. Formålet er at kunne fastsætte regler, der sikrer, at fosteret forbliver i livmoderen, til det er dødt. Der tænkes især på at fastsætte en minimumstid for, hvor lang tid der skal gå, fra at moderdyret er afblødt, til at fosteret tages ud af livmoderen. Der bør endvidere fastsættes en undtagelsesbestemmelse i forbindelse med nødslugtning på bedriften, hvis en dyrlæge har vurderet, at fosteret er levedygtigt.

2. Specifikke bemærkninger

Hestens Værn, Dyrenes Hjælpekomité FREJA og Landbrug & Fødevarer tilslutter sig lovforslaget

Dyreværnsrådet

Dyreværnsrådet finder det glædeligt, at loven nu ændres og henviser til rådets udtalelse af 12. april 2007, som ligger til grund for lovforslaget, jf. lovforslaget.

Det Veterinære Sundhedsråd

Det Veterinære Sundhedsråd finder det fornuftigt at fjerne kravet om udskæring af fostre inden aflivning af moderdyret og henviser til rådets udtalelse fra 30. april 2007, som ligeledes ligger til grund for lovforslaget.

DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, Århus Universitet

DCA er enig i, at den nuværende bestemmelse i § 2, stk. 2 i loven, indebærer en risiko for, at fostre vil opleve smerte i forbindelse med slagtingen af moderdyret, og at bestemmelsen derfor bør udgå. DCA oplyser, at der siden udtalelsen fra Dyreværnsrådet i 2007 er kommet mere litteratur på området, og at denne litteratur bestyrker argumentationen i Dyreværnsrådets udtalelse og sandsynliggør, at graden hvormed et foster kan føle smerte og lide inde i livmoderen har været overvurderet. Det anføres, at bevidstheden hos fostre først indtræder efter fødslen, hvorfor det i tilfælde, hvor fostre må aflives, vil være en fordel at opretholde fostertilstanden. Det anføres, at det kan overvejes, om der er behov for at sikre dette lovmæssigt.

Bemærkninger:

Fødevareministeriet har som en konsekvens af bl.a. dette høringssvar indføjet et forslag om en ny bestemmelse i lovens § 2, stk. 3, jf. ovenfor under generelle bemærkninger.

Dyreværns-Organisationernes Samarbejds-Organisation (DOSO)

DOSO kan tilslutte sig forslaget om at ophæve § 2, stk. 2, idet DOSO er enig i, at det med aflivningsforordningens artikel 26, stk. 1, kan være vanskeligt at opretholde bestemmelsen uden at kunne henvise til videnskabeligt belæg.

DOSO anfører, at det er et vanskeligt spørgsmål at tage stilling til, men at meget tyder på, at forskningen fortsat understøtter de vurderinger, der blev fremlagt af Dyreværnsrådet, Det Dyreetiske Råd og Det Veterinære Sundhedsråd i 2007. DOSO anfører samtidig, at der stadig er en videnskabelig usikkerhed mht. (næsten) fuldbårne fostres kapacitet til at sanse ubehag og smerte og, at usikkerheden skal komme dyrene til gode. DOSO henstiller, at forslaget ledsages af et krav om, at en dyrlæge skal bedøve fosteret kemisk, og at fostre skal holdes bedøvede indtil døden indtræder. Videre anføres det, at vælger man at lade fosteret dø inde i moderdyrets uterus, må det præciseres, at fosteret ikke må udtages, før det med sikkerhed er dødt. DOSO anfører, at det er nødvendigt, at loven suppleres med regler om aflivning, og at det er nødvendigt, at udviklingen af ny viden på området følges nøje.

Bemærkninger:

Fødevareministeriet har som en konsekvens af bl.a. dette høringssvar indføjet et forslag om en ny bestemmelse i lovens § 2, stk. 3, jf. ovenfor under generelle bemærkninger.

Fødevareministeriet er i øvrigt enig i, at ny viden på området må følges nøje.

Det Dyreetiske Råd

Det Dyreetiske Råd henviser til det af rådet i forbindelse med lovens tilblivelse i 2004 afgivne hørings svar, hvor rådet stillede spørgsmålstegn ved, om det konkrete forslag rent faktisk ville være den dyrevelfærdsmæssige bedste aflivningsmetode. Det anføres endvidere, at rådet i 2007 tilsluttede sig udtalelserne fra Dyreværnsrådet og Det Veterinære Sundhedsråd, da den præsenterede forskning og praktiske erfaring understøttede antagelsen om, at det ud fra en dyrevelfærdsmæssig betragtning er mest hensigtsmæssigt at lade fosteret forblive i livmoderen og dø som følge af iltmangel i blodet. Rådet mindede dengang samtidig om, at der er tale om en vis videnskabelig usikkerhed angående fostres evne til at føle smerte og opfordrede til, at der i takt med udviklingen af ny viden på området kunne være grund til at tage de foreslåede anbefalinger op til overvejelse igen. Det anføres, at så vidt rådet er orienteret, understøtter forskningen fortsat de vurderinger, der blev fremlagt i 2007, men rådet påpeger samtidig, at der stadig er en vis videnskabelig usikkerhed.

Det anføres, at rådet er opmærksomt på, at det med aflivningsforordningens artikel 26, stk. 1, kan være vanskeligt at opretholde bestemmelsen uden at kunne henvise til videnskabeligt belæg, og at rådet på den baggrund kan tilslutte sig forslaget om at ophæve § 2, stk. 2. Rådet fremhæver dog samtidig, at udviklingen af ny viden på området bør følges nøje.

Rådet påpeger videre, at efter ophævelse af § 2, stk. 2 vil spørgsmålet om, hvordan man skal håndtere fostrene ved aflivning af højdrægtige dyr, være uafklaret, herunder hvilken metode der vil være bedst. Rådet anbefaler derfor, såfremt § 2, stk. 2 ophæves, at der samtidig iværksættes andre lovmæssige tiltag.

Endelig opfordrer rådet til, at der arbejdes på at udvikle aflivningsmetoder, der sikrer en hurtig og så vidt mulig smertefri aflivning af fostre ved slagtning af højdrægtige dyr. Rådet understreger, at den enkleste måde at minimere problemet på fortsat er at sikre, at højdrægtige dyr kun slagtes i reelle nødstilfælde.

Bemærkninger:

Fødevareministeriet har som en konsekvens af bl.a. dette høringssvar indføjet et forslag om en ny bestemmelse i lovens § 2, stk. 3, jf. ovenfor under generelle bemærkninger. Det bemærkes endvidere, at ifølge lovens § 1, stk. 1 er både slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden forbudt, og at det i henhold til transportforordningen er forbudt at transportere højdrægtige dyr.

Fødevareministeriet er i øvrigt enig i, at ny viden på området må følges nøje.

Dyrenes Beskyttelse

Dyrenes Beskyttelse kan med henvisning til udtalelserne fra Dyreværnsrådet og Det Veterinære Sundhedsråd, jf. lovforslaget, tilslutte sig ophævelse af kravet om særskilt aflivning af fostre i forbindelse med slagtning, idet den nuværende procedure dels kompromitterer fosterets tarv, dels forsinker afblødning af det bedøvede moderdyr.

Samtidig indstiller Dyrenes Beskyttelse, at der i loven tages stilling til, hvordan det sikres, at de pågældende fostre håndteres på en måde, som tager de fornødne hensyn til dyrevelfærd. Det anføres, at det skal nævnes, hvordan proceduren skal være i forskellige relevante situationer.

Dyrenes Beskyttelse opfordrer fødevareministeren til at arbejde for, at der fremskaffes mere viden på dette område.

Bemærkninger:

Fødevareministeriet har som en konsekvens af bl.a. dette høringssvar indføjet et forslag om en ny bestemmelse i lovens § 2, stk. 3, jf. ovenfor under generelle bemærkninger.

Fødevareministeriet er i øvrigt enig i, at ny viden på området må følges nøje.

Forsøgsdyrenes Værn

Forsøgsdyrenes Værn anfører, under henvisning til en udtalelse fra 2005 fra EFSA's "Scientific Panel on Animal Health and Welfare" samt under henvisning til anbefalinger i OIE's Terrestrial Animal Health Code, at det må erkendes, at der er den risiko forbundet med den nuværende lovgivning, at fosteret kommer til at ånde og dermed lide før det kan blive aflivet.

Bemærkninger:

Fødevareministeriet har som en konsekvens af bl.a. dette høringssvar indføjet et forslag om en ny bestemmelse i lovens § 2, stk. 3, jf. ovenfor under generelle bemærkninger.

Fødevareministeriet er i øvrigt enig i, at ny viden på området må følges nøje.